

Маріупольський
університет

«Сучасний розвиток державотворення та правотворення в Україні: проблеми теорії та практики»

Збірник матеріалів XII Міжнародної науково-
практичної конференції

31 травня 2024

Київ 2024

УДК 34(063)

ББК 67Я431

«Сучасний розвиток державотворення та правотворення в Україні: проблеми теорії та практики»: Збірник матеріалів XII Міжнародної науково-практичної конференції / За заг. ред. М.В. Трофименка. Київ: МДУ, 2024. 226 с.

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет вченого радою економіко-правового факультету Маріупольського державного університету (протокол № 10 від 19.06.2024).

Організаційний комітет:

Голова	Микола ТРОФИМЕНКО, ректор МДУ, кандидат політичних наук, професор;
Заступник голови	Олена БУЛАТОВА, перший проректор МДУ, доктор економічних наук, професор;
Члени оргкомітету:	Вікторія ГРИГОР'ЄВА, завідувач кафедри права, кандидат юридичних наук, доцент; Світлана КАЛІНІНА, декан економіко-правового факультету, доктор економічних наук, професор; Марія ПОЖИДАЄВА, професор кафедри права, доктор юридичних наук;; Юлія КАМАРДІНА, доцент кафедри права, кандидат юридичних наук; Анна ПОЛІТОВА, доцент кафедри права, кандидат юридичних наук, доцент; Юлія КОВЕЙНО, старший викладач кафедри права; Вікторія КОНОВАЛОВА, адвокат, Голова Ради відділення Асоціації правників України в Донецькій області

Збірник містить матеріали XII Міжнародну науково-практичну конференцію «Сучасний розвиток державотворення та правотворення в Україні: проблеми теорії та практики», яка відбулася 31 травня 2024 року в Маріупольському державному університеті.

У матеріалах висвітлені актуальні проблеми теорії та практики сучасного державотворення та правотворення в Україні в умовах становлення та розвитку національної правової системи в галузях конституційного, адміністративного, міжнародного, цивільного, кримінального, кримінально-процесуального, господарського, фінансового, екологічного, трудового права, а також загальної теорії та історії держави і права.

Видання адресоване науковцям, викладачам, аспірантам та здобувачам вищої освіти, а також усім, хто цікавиться проблемами теорії та практики сучасного розвитку державотворення та правотворення в Україні. Редакція не несе відповідальності за авторський стиль тез, опублікованих у збірнику.

СЕКЦІЯ 3: ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ СУЧАСНОСТІ

Григор'єва Вікторія,

к.ю.н., доцент, завідувач кафедри права
Маріупольського державного університету

РОЛЬ ПУБЛІЧНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА У РЕАЛІЗАЦІЇ ВІДНОВЛЮВАЛЬНОЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ

Сучасний світовий розвиток економічних процесів, зокрема глобалізація, інноваційні соціально-економічні тенденції розвитку вимагали від держави формування концепції ефективного управління. Державно-приватне партнерство можна назвати одним з рішень на поставлені вимоги часу.

Консолідація державної влади та бізнесу побудована на взаємовигідних умовах є значимою можливістю втримання української економіки та створення підґрунтя для повоєнного розвитку. Таким чином економічна стабільність надає основу зміцнення громадянського суспільства та забезпечення умов для якісного життя соціуму, що є важливим ланцюгом взаємодії на формування стабільності держави.

Поняття «державно-приватне партнерство» присвячено немало досліджень в сфері економіки, менеджменту та права. За якими можливо зустріти використання термінів певною мірою подібних як-то: «публічно-приватне партнерство», «суспільне-приватне партнерство», «муніципальне-приватне партнерство». Використання такою термінологією можна пояснити як мовою прямого перекладу, зокрема Public Private Partnership що з англійської перекладається як публічно-приватне партнерство, а *Offentlich-Private Partnershaft* з німецької – суспільно-приватне партнерство. Звернення до терміну «муніципальне-приватне партнерство» це спроба формування «інструментарію реалізації цілей, що закріплюються за рівнями влади» [1, с. 46].

Публічно-приватне партнерство є більш вживаним терміном у світовій практиці і це важливо за змістовним наповненням, зокрема за суб'єктним складом учасником відносин. Так, у якості публічного учасника можуть виступати не тільки державні інституції, але й органи місцевого самоврядування та громадські організації. Обмеження суб'єктного складу учасників відносин рівнем державної влади характерно для країн, «що розвиваються недостатньо» [2, С.93], тому держава є ініціатором таких відносин пропонуючи приватному сектору економіки проекти за пріоритетними видами економічної діяльності.

Модель співпраці влади та бізнесу має британські коріння, так у 1990-ті роки минулого століття голова уряду Джона Мейджора була запропонована модель приватної фінансової ініціативи (*Private Finance Initiative* – PFI). Характеризувати дану модель можливо з декількох важливих позицій: по-перше це координована роздержавлення національної економіки завдяки організаційно-економічним структурам, що позитивно впливає на ринкові відносини, по-друге це суттєва модернізація державної служби, задля забезпечення найбільш ефективного прийняття управлінських рішень. Що повністю корелюється із визначенням публічно-приватного партнерства світовими структурами. Зокрема Світовий Банк формулює ідею публічно-приватного партнерства як угоду між публічним та приватним партнерами, метою яких є прагнення до виробництва й надання інфраструктурних послуг, та спрямоване на підвищення ефективності бюджетного фінансування та залучення інвестицій [3]. Європейська Комісія фактично відтворює поняття, але додає що це впливає на «розподіл повноважень і обов'язків, спільні інвестиції ресурсів, розподіл відповідальності або ризику та, в ідеалі, переваг» [4]. Агентство Європейського Союзу з мережевої та інформаційної безпеки (ENISA) також звертає увагу у визначені публічно-приватного партнерства на такий аспект, що це не тільки публічно-приватне співробітництво, а також приватно-приватні та державно-громадські відносини. Також у доповіді звертається увага що важливими складовими публічно-приватного партнерства є довіра та культура, однак саме «культурні

відмінності» заважають розробці «універсального сценарію як створити успішне партнерство» тому модель, якої дотримуються в одній країні та є успішною, не обов'язково підіде іншій країні [5].

Національне законодавство має вже доволі тривалу історію нормативно-правового врегулювання відносин державно-приватного партнерства, зокрема закон «Про державно-приватне партнерство» (2010 р.), Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання організації здійснення державно-приватного партнерства» № 384 від 11.04.2011, Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Методики виявлення ризиків здійснення державно-приватного партнерства, їх оцінки та визначення форми управління ними» № 232 від 16.02.2011, які пройшли значне осучаснення зі змінами щодо правової регламентації основної форми здійснення державно-приватного партнерства – концесії, закону «Про концесію» (2019 р.).

Соціальна спрямованість публічно-приватного партнерства, що є сталою світовою практикою та реалізоване у національному законодавстві, за визначенням сфер застосування державно-приватного партнерства (ст. 4 закону «Про державно-приватне партнерство», є вкрай актуальним коли країна є в умовах збройного конфлікту. Нажаль, залишається у статусі законопроекту «Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення механізму застосування приватних інвестицій з використанням механізму державно-приватного партнерства для пришвидшення відновлення зруйнованих війною об'єктів та будівництва нових об'єктів, пов'язаних з післявоєнною перебудовою економіки України» (№7508) [6]. Хоча за назвою час відновлення визначається як «післявоєнний», ми розуміємо, що підґрунтя розбудови необхідно створювати вже сьогодні, визначаючи пріоритетними сферами реалізації проектів публічно-приватного партнерства саме будівництво та реконструкція житлової інфраструктури та будівництво доріг. Ефективність реалізації соціально значущих проектів при здійсненні публічно-приватного партнерства та демонструє «значну кореляцію між розвитком ДПП та верховенством права, а також зворотну кореляцію між приватними інвестиціями в ДПП та інноваціями» [7, С.60].

Саме тому, умови розвитку української держави вимагають розробки та впровадження заходів на підтримку функціонування економіки, невід'ємною складовою є оновлення способів і методів застосування інвестицій за використанням механізму публічно-приватного партнерства, який характеризується довготривалим взаємовигідним співробітництвом публічного та приватного партнерів, за рахунок спільних інвестицій (фінансування) з метою реалізації соціально значимих проектів з метою досягнення гідного рівня економічного розвитку.

Література:

1. Камінська В.В. Публічно-приватне партнерство у реалізації державної політики у сфері фізичної культури і спорту в Україні: перспективи вдосконалення. *Держава та регіони. Серія: Публічне управління і адміністрування*. 2022. № 3 (77). С.45-51
2. Залознова Ю.С., Петрова І.П., Трушкіна Н.В. Визначення змісту поняття «державно-приватне партнерство»: теоретичні засади. *Економіка і суспільство*. 2016. Вип. № 5. с. 92-98
3. About Public-Private Partnerships // The Public-Private Partnership in Infrastructure Resource Center of Worldbank. URL: <https://ppp.worldbank.org/public-private-partnership/about-public-private-partnerships>
4. Guidelines for Successful Public-Private Partnerships. / European Commission, 2003. URL: http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/guides/ppp_en.pdf
5. Public Private Partnerships (PPP) Cooperative models NOVEMBER 2017. European Union Agency For Network and Information Security. URL: file:///C:/Users/User/Downloads/WP2017%20O-3-1-3%203%20Public%20Private%20Partnerships%20(PPP)%20Cooperative%20models.pdf
6. Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення механізму застосування приватних інвестицій з використанням механізму

державно-приватного партнерства для пришвидшення відновлення зруйнованих війною об'єктів та будівництва нових об'єктів, пов'язаних з післявоєнною перебудовою економіки України. № 7508 від 01.07.2022. URL: <https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/Card/39902>

7. Kostyantyn B. Marysyuk, Serhii O. Komnatnyi, Viktoriya V. Grygor'yeva, Tatiana M. Prystai, Olena H. Mital Public-private partnership as a new form of social responsibility and a mechanism of decentralization of public administration. *Amazonia Investiga*. Vol. 10. Issue 45 / September 2021. <https://doi.org/10.34069/AI/2021.45.09.5>